

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет міжнародної економіки

Кафедра міжнародної економіки і світових фінансів

СВІТОВА ПРАКТИКА СТРАХУВАННЯ

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалаврів

напряму підготовки 6.030503 Міжнародна економіка

(Шифр за ОПП – 5.7.1 В)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Головко Л.С. – ст. викладач кафедри міжнародної економіки і світових фінансів ФМЕ

Михайленко О.Г. – викладач кафедри міжнародної економіки і світових фінансів ФМЕ

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки 6.030503 – „Міжнародна економіка»

Протокол № 11 від 26.06.2017

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Міжнародна система страхування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти напряму «Міжнародна економіка».

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Світова практика страхування» є основні засади організації міжнародних видів страхування.

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Світова практика страхування» є вивчення широкого спектру питань, пов'язаних з міжнародним страхуванням, і послуг, наданих у його рамках.

Основні завдання навчальної дисципліни

Завданням вивчення дисципліни «Світова практика страхування» є формування у студентів системи знань, пов'язаних з міжнародним страхуванням: сучасний стан світового ринку страхових послуг і страхових ринків окремо взятих країн, організаційні питання страхування, міжнародні системи страхування, перестрахування, системи страхування, що знаходяться в стадії розвитку.

Вимоги до знань і умінь

Після вивчення дисципліни «Світова практика страхування» студенти повинні

а) знати: основні види глобальних ризиків і методи їх ризик-менеджменту за допомогою страхування; організаційно-правові питання міжнародного страхування; сучасний стан світового ринку страхових послуг і ринків провідних країн світу; міжнародні види страхування; економічну суть системи перестрахування; принципи проведення основних видів страхування у провідних країнах світу.

б) уміти: оцінювати ризики при здійсненні міжнародних економічних відносин; обирати види страхування, необхідні при здійсненні конкретних економічних відносин; орієнтуватися в питаннях укладення договорів страхування; орієнтуватися в питаннях виплати страхових відшкодувань.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 години/ 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Світова система ризиків

Основні світові ризики. Контроль за світовими ризиками. Фінансування світових ризиків.

Тема 2. Світовий ринок страхування

Страхові відносини і страхова термінологія. Страхування в умовах глобалізації. Макропоказники світового страхового ринку. Аналіз світового страхового ринку на основі показника «зібрані страхові премії» в розрахунку на одного громадянина. Аналіз світового страхового ринку на основі показника «частка страхових премій у валовому національному продукті». Аналіз світового страхового ринку на основі показника «динаміка зібраних страхових премій з урахуванням інфляції».

Тема 3. Страхові ринки провідних країн світу

Страховий ринок США. Страховий ринок Великобританії. Страховий ринок Німеччини. Страхові ринки країн Східної Європи.

Тема 4. Організаційно-правові аспекти міжнародної страхової діяльності

Форми організації страховиків і системи страхування. Страхові посередники. Регулювання страхової діяльності. Страхове регулювання у країнах Європейського Союзу.

Тема 5. Проблеми сучасного страхування

Недоліки страхування. Злочини в страхуванні. Поняття страхового шахрайства. Шахрайство страховальників. Злочини в інтересах страховиків. Боротьба з шахрайством.

Тема 6. Перестрахування

Зміст перестрахування. Пропорційне перестрахування. Непропорційне перестрахування. Перестрахування в Україні.

Тема 7. Особисте страхування

Особливості особистого страхування. Страхування від нещасного випадку. Накопичувальне страхування. Облік інфляційного фактора. Медичне страхування.

Тема 8. Страхування майна

Особливості страхування майна. Страхування інтелектуальної власності. Страхування майна у Швейцарії. Страхування домашнього майна у Німеччині.

Тема 9. Страхування відповідальності

Особливості страхування відповідальності. Страхування відповідальності товаровиробника. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів у Європі. Страхування відповідальності в США.

Тема 10. Система «Асістанс»

Економічна зумовленість системи «Асістанс». Умови страхування за системою «Асістанс». Практика страхування за системою «Асістанс» в Україні.

Тема 11. Морське страхування

Нормативно-правове забезпечення морського страхування. Страхування вантажів. Страхування корпусу й оснащення перевізних засобів. Страхування відповідальності судновласників. Страхування контейнерів.

Тема 12. Страхування підприємницьких ризиків

Основні види страхування підприємницьких ризиків. Страхування підприємницьких ризиків у США.

Тема 13. Екологічне страхування

Екологічні ризики. Принципи екологічного страхування. Страхування екологічної відповідальності у країнах Європи. Страхування екологічної відповідальності в США.

Тема 14. Принципи організації соціального страхування

Моделі соціального страхування. Проблеми соціального страхування. Система соціального захисту в країнах Європейського Союзу. Пенсійне страхування.

Тема 15. Медичне страхування

Організація охорони здоров'я на основі страхування. Система охорони здоров'я США. Система охорони здоров'я Німеччини. Система охорони здоров'я Великобританії. Досвід Росії. Медичне страхування у країнах Східної Європи.

Тема 16. Використання фінансових інструментів з метою страхування

Основні поняття. Класифікація фінансових інструментів. Механізми дії фінансових інструментів. Застосування застережень у міжнародних контрактах.

Тема 17. Страхування фінансових інвестицій, гарантій та облігацій

Страхування фінансових інвестицій. Страхування фінансових гарантій. Страхування муніципальних облігацій.

Тема 18. Страхування кредитних та банківських ризиків

Страхування експортних кредитів. Принципи страхування експортних кредитів. Страхування вексельних кредитів. Міжнародний досвід страхування експортних кредитів. Страхування іпотечного і споживчого кредиту. Страхування комерційних кредитів. Специфіка банківського страхування. Страхування депозитів. Страхування банківських кредитів.

Перелік компетентностей, яких набуде студент після опанування дисципліни. Соціально-особистісні: здатність навчатися; креативність, здатність до системного мислення; наполегливість у досягненні мети; турбота про якість виконуваної роботи. Загальнонаукові: здатність аналізувати та синтезувати інформацію у сфері страхової діяльності; здатність розуміти сутність і проблеми розвитку страхування. Загально-професійні: знання методів і засобів налагодження страхових відносин; здатність застосовувати інноваційні методи у страхуванні. Спеціалізовано-професійні: знання сучасних теорій організації баз і сховищ даних, методів і технології їх обробки, уміння проектувати логічні та фізичні моделі баз даних і запити до них. Інструментальні: формулювати права та обов'язки сторін у договорі страхування; професійно володіти термінологією страхування; визначати стратегію розвитку страхової діяльності.

3. Рекомендована література

1. Дема Д. І., Віленчук О.М., Дем'янюк І.В. Страхові послуги. Друге видання, перероблене та доповнене: Навчальний посібник – К. : Алерта , 2013.
2. Кропельницька С., Плєць І. Страхові послуги. Навчальний посібник. Івано-Франківськ, авторська редакція, 2014.
3. Фисун В. І., Ярова Г. М. Страхування. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 232 с.
4. Дьячкова Ю.М. Страхування. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240 с.
5. Пасічний, В.О. Страхування: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів/ В.О. Пасічний, В.В. Жван; Харк. нац. акад. міськ. госп- ва. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 218 с.
6. Страхування: теорія та практика: Навчально-методичний посібник / Внукова Н.М., Успенко В.І., Временко Л.В. та ін.; За загальною редакцією проф. Внукової Н.М. — Харків: Бурун Книга, 2004.
7. Ткаченко Н.В. Страхування. Навчальний посібник. – К.: Ліра_К, 2007. – 376 с.
8. Говорушко Т.А. Страхові послуги. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011.-376 с.
9. Тарасова, Ю. А. Страхование. Учебно-методическое пособие. 2-е изд., перераб. и доп. [Текст] / Ю. А. Тарасова; Санкт-Петербургский филиал Нац. исслед. ун-та «Высшая школа экономики». – СПб.: Отдел оперативной полиграфии НИУ ВШЭ – Санкт-Петербург, 2012.
10. Ткаченко Н. В. Страхування. Практикум: навч. посібник /Н. В. Ткаченко. – К. : Ліра-К, 2007. – 270 с.
11. Безугла В.О. Страхування: Навч. посіб. / В.О. Безугла, І.І. Постіл, Л.П. Шаповал. - К.: ЦУЛ, 2008. - 582 с.
12. Внукова Н.М. Страхування: теорія та практика: навч. посібник / Н. М. Внукова, Л. В. Временко, В. І. Успенко: за заг. ред. Н.М.Внукової. - 2-ге вид. - Харків: Бурун Книга, 2009. - 656 с.
13. Вовчак О.Д. Страхування: навч. посіб. / О.Д. Вовчак. – Л.:Новий світ-2000, 2004. – 480 с.
14. Говорушко Т. А. Страхування: навч. посіб. / Т.А. Говорушко, В.М. Стецюк; за ред. Т.А. Говорушко. – К.: – Львів: «Магнолія 2006», 2014. – 328 с.
15. Горбач Л.М., Каун О.Б. Страхування: навч. посіб. / Л.М. Горбач, О.Б. Каун. – К.: «Кондор», 2010. – 520 с.
16. Плиса В.Й. Страхування: навч. посіб. / В.Й. Плиса . – 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 392 с.

17. Ротова Т.А. Страхування: навч. посіб. / Т.А. Ротова. – 2 – ге вид. переробл. та допов. – К.: Київ. нац. торг. – екон. ун – т, 2006. – 400 с.
18. Страхування: підручник / [В. Д. Базилевич В. Д. та ін.] ; за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання, 2008. – 1019 с.
19. Страхування : Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець. - 3-ге вид. - К.: КНЕУ, 2006. - 599 с.
20. Страхування: практикум: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2011. – 607 с.
21. Шумелда Я.П. Страхування: навчальний посібник / Я.П.Шумелда. - Видання друге, доповнене. – К.: Міжнародна агенція «Бізон», 2007. – 384 с

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: перевірка індивідуального завдання, проведення опитувань теоретичного матеріалу на семінарських заняттях, презентація доповідей за тематикою семінарських занять, ККР.

Примітки:

1. Програма нормативної навчальної дисципліни визначає місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь. Програма нормативної навчальної дисципліни є складовою державного стандарту вищої освіти. Програма вибіркової навчальної дисципліни розробляється вищим навчальним закладом.
2. Програма навчальної дисципліни розробляється на основі освітньо-професійної програми.
3. Форма призначена для складання робочої програми навчальної дисципліни.
4. Формат бланка А4 (210×297 мм.).